

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, tзвzemati nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50. od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inserati davek posebej. — »Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUČNICE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštenu Čakovem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Francija rešuje Nemčijo Francoska iniciativa za veliko mednarodno posojilo Nemčiji

**Prvi rezultat diplomatskih pogajanj v Parizu — Francija predlaga 12.5 milijarde frankov posojila Nemčiji — Brüning in Curtius odpo-
tujeta danes v Pariz**

Pariz, 17. julija. V razvoju nemške krize je tako rekoč čez noč nastal popoln preokret, ki vzbuja upanje, da bo kriza rešena v najkrajšem času, tako v korist nemškega gospodarstva, kakor v korist evropskega sodelovanja in so-
lidarnosti. Težišče krize sedaj ni več v Berlinu, marveč v Parizu. Francija se je zopet postavila na čelo velikopotezne akcije, ki naj prinese Nemčiji tako nujno potrebno pomoč in jo reši pred popolnim gospodarskim polom.

Francoska vlada je izdelala velikopotezni načrt, ki predvideva za Nemčijo posojilo v višini 12.5 milijard frankov. Ta načrt tvori sedaj predmet diplomatskih posvetovanj v Parizu. Amerika in Anglia sta v načelu že pristali na francoski predlog, zaradi česar se je francoska vlada včeraj popoldne odločila, da povabi nemške državnike na sestanek v Pariz, kjer bodo skušali potom direktnih pogajanj doseči sporazum.

Nemška vlada, ki je že začela obupavati nad svojimi zasilnimi ukrepi, se je te rešilne večice takoj oprijela in že danes odpotvjeta zvezni kancelar dr. Brüning in zunanjji minister v Pariz, kjer se bodo jutri pričeli odločilni razgovori. Toda v pariških krogih znova poudarjajo, da je odvisno od dobre volje Nemčije, da se ta dobromerna akcija uresniči. Če bo Nemčija še nadalje vztrajala trdnovratno na svojem dosedanjem odklonilnem stališču, bo seveda ves trud zaman. Francija je znova dokumentirala svojo miroljubnost in voljo, pomagati Nemčiji, ki bo moral, ako bo tudi to pomoč odklonila potem tudi sami nositi vse posledice.

V nemških krogih je izval francoski predlog vidno olajšanje in vzbudil novo nado, da kriza, ki jo je izvala nesmiselna politika nemške vlade, ne bo dovedla Nemčije na rob propada. Vesti o izgledih na skorajšnjo inozemsko podporo so kakor balzam uplivale na nemško javnost, ki se je preko noči pomirila, a tudi v vladnih krogih so sedaj razpoloženi mnogo bolj optimistično. Govori se celo, da namerava Brüning pred svojim odhodom v Pariz omiliti nekatere zasilne uredbe, kar tolmačijo za znak, da računa z uspehom v Parizu.

★

nameravani poset v Berlinu ter se bosta sestala z nemškimi državniki v Parizu.

Ne glede na ta važni sestanek vztraja angleška vlada na sklicanju konference zunanjih ministrov v Londonu, ki naj se sestane v ponedeljek. Na francoski strani pa poudarjajo, da se bo Francija udeležila te konference samo tedaj, če bo pred tem prišlo z Nemci do načelnega sporazuma, tako da bi se mogla smatrati londonska konferenca za nadaljevanje pariških pogajanj.

Ob takem položaju se je včeraj popoldne sestala k seji francoska vlada, ki je po dolgotrajnih razpravah sestavila konkretno predloge glede podpore Nemčiji in določila tudi pogoje, pod katerimi je Francija voljna podpreti Nemčijo. Podrobnosti tega predloga, ki bo objavljen še le potem, ko bo izročen nemškim državnikom, še niso znane, toda iz poučenih krogov se doznavajo naslednja glavna načela francoske inicijative:

12.5 milijard frankov

Po načrtu, ki sta ga sestavila Laval in Fladin, bo francoska vlada naprila ameriške Zedinjene države, da se delujejo v akciji za veliko mednarodno posojilo Nemčiji v predvideni višini 12.5 milijard frankov. Poleg Amerike bi sodelovalo pri tem posojilu Francija, Anglia, Holandska, Belgija, Italija in Švica in sicer tako, da bi eno tretjino prispevala Francija, eno tretjino Amerika, ostalo tretjino pa ostale imenovane države. Posojilo se Nemčiji ne bi izplačalo naenkrat, marveč bi nemška Državna banka dobila za prvo silo eno tretjino, to je 4 milijarde frankov. S tem bi se nemški Državni banki omogočilo kritje povečanega obtoka bankovcev, ki bo neobhodno potrebno, ker se je inozemski kapital skoro popolnoma umaknil iz Nemčije.

Finančni in politični pogoji

Za posojilo naj garantira Nemčija s svojimi carinskimi dohodki, vrnilti pa ga mora v roku desetih let. Poseben garancijski odbor, sestavljen iz zastopnikov onih hrdav, ki bodo udeležene pri posojilu, naj čuva nad striktno izvedbo stavljenih pogojev, zlasti pa nad tem, da se bodo carinski dohodki v prvi vrsti uporabili za amortizacijo tega posojila.

Kar se tiče ostalih pogojev, ki jih stavi Francija, se poudarja zlasti naslednji:

Nemčija se mora obvezati, da bo po poteku Hoovrovega moratorija točno nadaljevala reparacijska plačila v smislu določb Youngovega načrta. V to svrhu naj služijo, v kolikor druga v ta namen predvidena sredstva ne bi zadostovala, tudi carinski dohodki, v kolikor ne bi bili angažirani za amortizacijo uvedomljene posojila.

V političnem pogledu zahteva Francija prostovoljni pristanek Nemčije na to, da ne poviša izdatkov za vojaške namene ter da se odpove gradnji novih križark in carinski uniji z Avstrijo. Na posled zahteva Francija, da se Nemčija obveže na nekakšno politično premirje za dobo trajanja tega posojila, to je za dobo prihodnjih desetih let. V tej dobi mora Nemčija opustiti vsako revolucionistično akcijo in spoštovati status quo. Francija s svoje strani prevzame enake garancije.

Na tej osnovi se bodo vršila pogajanja v Parizu. Francoski tisk pa podvrarja, da bi bilo napačno, udajati se iluzijam, marveč je treba računati s tem, da bodo pogajanja na nemški strani naletela na hude ovire in težkoče. Toda Francija pod nobenim pogojem ne more opustiti svojih zahtev, ki nudijo edino garancijo, da pride v Evropi v bližnji bodočnosti do pomirenja. Pri tem ima Francija v vidu tudi svetovno razočarivo konferenco, za katero hi se s sprejetjem francoskih pogojev ustvaril pripraven teren in zagotovil večji uspeh.

Francoski predlog je danes predmet diplomatskih razgovorov med Francijo, Anglijo in Ameriko ter bo na danšnjem popoldanskem sestanku Hendersona, Stimsona, Kelloga in francoskih državnikov končno redigiran.

Odmev v nemškem tisku

Berlin, 17. julija. Odhod zveznega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtisa v Pariz je glavni predmet razprav in komentarjev v nemškem tisku. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da ni od Pariza ničesar pričakovati. »Deutsche Tages Zeitung« izraža mnenje, da pripravlja Francija glavni udarec proti nemškemu revolucionističnemu pokretu. »Berliner Lokalanzeiger« misli, da francoski želje niso podane v obliki zahtev in da se bo zaradi tega dal o njih razpravljati. »Germania« priznava, da se začenja pariška pogajanja pod zelo slabimi izgledi za Nemčijo. »Berliner Tageblatt« opozarja na to, da ni računati z naglo rešitvijo političnih težkoč ter da bo treba mnogo dobre volje vseh udeležencev pariških pogajanj. »Börzenkurier« označuje pariška pogajanja za preokret, ki je ogromne važnosti za Nemčijo. Nihče pa bolj ne pozdravlja pariške inicijative kakor Nemčija, ki si ne želi v sedanjem trenutku ničesar drugega kakor izhoda iz sedanega nevdružnega položaja.

Pogajanja se bodo vršila nepretrgoma

Pariz, 17. julija. AA. Poluradno poročajo, da bosta prispevali nemški kancelar Brüning in zunanjji minister dr. Curtius v soboto v Pariz. Ker je zadeva zelo najnovejša, bodo nemški, francoski, angleški in ameriški ministri razpravljali o gospodarski krizi v Nemčiji nepretrgoma, da pride čimprej do načelnega sporazuma. Nato se bodo nadaljevale konference v Londonu.

Še ni prepozno

London, 17. julija. AA. Odilčni ekonomist in ravnatelj »Angleške banke« sir Basil Blackett je govoril sroči po radiju o položaju v Nemčiji. Dejal je, da ni prepozno, da se reši situacija. Končno je poddaril, da bo le takojšnja akcija vseh osrednjih bank v vlad obnovila zaupanje, ki je pogoj za mirni razvoj dvajsetega stoletja.

Sodba čeških Nemcev

Praga, 17. julija. AA. Organ nemške socialne demokracije prinaša članek, ki razpravlja o položaju v Nemčiji, načelni zaračun finančne krize. Članek pravi, da Francija kot zmagovalna država ponavljajo pogope Berlinu in Dunaju. Berlin je v Dunaju ni bilo treba začeti akcije za sklenitev carinske unije, saj so morali vedeti, da v nekaj mesecih ne bodo več mogli izpolnit svojih obvez, in da so njihove razmere take, da ne morejo nujesar storiti brez zunanjih podprtov. Brüning in Curtius sta vedeli, v kakšnem položaju je Nemčija, vedeli sta, da bosta morala pristati za moratorij. Navzite temu sta šla v boj, ki ga morata izgubiti, ker sta preslabi. Nemčija je vodila vojaško politiko v nasprotju z mednarodnimi pogodbami, gradi je vojne ladje in tako dala tehten in upravičen povod francoskim zahtevam. Zdaj pa ji nič drugega ne ostane, kakor da prosi inozemstvo za pomoč.

Na potu v domovino

Tudi na povratku so naši Sokoli povsod predmet velike pozornosti — Komentarji francoskega tiska

Pariz, 17. julija. AA. Iz Arrasa poročajo, da je tukaj prispeval delegacija jugoslovenskih Sokolov. Občinstvo in zastopniki oblastev so ji predsedili svečan prejem. Na postaji so je jugoslovenske Sokole pozdravili mestni načelnik. Jugoslovenski Sokoli so kasneje predsedili razne proste vešte. Po končani prireditvi so se napotili k spomeniku češkoslovaških dobrovoljev. Nato so obiskali vojaško pokopališče in tu položili venec.

Pariz, 17. julija. AA. Havas poroča: Vsiti listi pričutjujejo poročilo o jugoslovenskih Sokolih v Franciji, ki so se udeležili na takem manifestacijski način prireditve

francoskih telovadcev. Listi poročajo obširno o organizaciji jugoslovenskega Sokola, ki je pod visokim pokroviteljstvom NJ. Vis. prestolonaslednika Petra. Jugoslovenski Sokol je igral v preteklosti veliko vlogo. NJ. Vel. kralj Aleksander je združil vseokolske organizacije Jugoslavije v čvrsto ento. Po poročilu teh listov je podstarosta Sokola g. Paunković izvolil predsedstvo francoskih telovadcev kip jugoslovenskega Sokola, ki je bil izdelan po liku jugoslovenskega Sokola z lastavo, kakor ga je daroval kralj Aleksander jugoslovenskemu Sokolu.

Mussolini brani papeža

Zaradi napadov na papeža je bilo več listov zaplenjenih, pisci pa arretirani in bodo kaznovani zaradi žalitve suverena

Rim, 17. julija. AA. »Osservatore vaticano« je objavil članek, kjer ostrosti napada italijanske oblasti, ker so dovolile objavitev napadov na papeža. Včeraj so italijanske oblasti zaplenile vse izvode listov, ki so napadali papeža in

aretirale 4 pisce. Po konkordatu bodo arretirani kaznovani, kakor če bi razčlili italijanskega kralja. Poročajo, da pisci protipapežkih člankov niso fašisti. Akcija italijanske vlade je napravila na vatikansko kroge dober vtis.

Velika stavbna nesreča v Budimpešti

Zaradi viharja se je porušil stavni oder, z njim vred pa tudi stavba Dosedaj 3 mrtvi, 10 hudo ranjenih, 32 jih še pogrešajo

Budimpešta, 17. julija. Včeraj popoldne tukaj pred zaključkom dela se je pripetilo pri neki novogradnji v tvorniški četrti huša stavbna nesreča. Pri trinadstropni stavbi se je porušil zaradi silnega viharja, ki je divjal, oder. Na odru je bilo v tem času vse polno delavcev in delavk, ki so se z odrum vred zrušili v globino. Stavba pa je bila zgrajena tako slabo, da se je zrušila tudi cela fasadna fronta. Pri raz-

kopavanju razvalin, ki je trajalo vso noč, so našli dosedaj tri mrtve in deset hudo ranjenih, od katerih štiri v bolnici umrajo. 32 delavcev in delavk se pogrešajo, in so najbolj našli smrt pod razvalinami. Zid se je porušil zaradi tega, ker je bil odgovarjal zelo slabo zgrajen. Betonska mešanica ni odgovarjala predpisom. Stavbenika so arretirali.

Madžari vse zanikajo

Budimpešta, 17. julija. AA. Madžarska telegrafska agencija poroča: V zvezi z vestmi o vprašanju madžarske dinastije izjavljajo uradni madžarski krogi, da so te vesti netočne in brez osnove. V tem vprašanju niso nastopile nobene izpremembe.

Novi nemiri v Indiji

Bombaj, 17. julija. AA. Silna agitacija proti povražjanju premoženskega davka je povzročila včeraj v mestu Pudukota v južni Indiji velike nemire. Demonstranti so napadli javne urade, policijske stražnice in zasedli jetnišnico. Izpustili so vse jetnike. Končno so obkobilis poslopje predsednika deželne uprave in ga skušali umoriti. Množica je bila več časa popolna kospodarica mesta. Demonstranti so začiali več hiš Nemirji so trajali do večera. Končno je prispeло v mesto vojaštvo in je po dajšem boju pregnalo upornike. Pri tem so bile ubite tri osebe.

Dobro so začeli

Madrid, 17. julija. AA. Na seji španske skupščine je republikanski poslanec Rodrigo Soriano zaklical: Zivela republika, smrt vlad! V skupščini je nastal velik nerед. Množica je sprejela minstre, ki so šli na sejo skupščine, z viharnimi ovacijami, nuncija Tedeschini pa je izvzvrgala.

Potop italijanske podmornice

Pulj, 17. julija. AA. Podmornica »Pulj« se je včeraj potopila. Nesreča se je pripetila, ker so se pokvarili stroji.

Skrajšanje delovnega časa v državnih uradih

Beograd, 17. julija. Zaradi vladajoče vročine je ministrski predsednik odredil, da se v državnih uradih skrajša delovni čas za eno uro, tako da bodo državni uradniki delali dopoldne samo do pol 12. načelo do pol 1., kakor je bilo predpisano dosedaj.

Uporaba domače konoplje namesto jute

Beograd, 17. julija. AA. V industrijskem oddelku ministrstva za trgovino in industrijo je bila danes dopoldne v pooldnej konferenci o uporabi domače konoplje mesta jute, manjše in podobnega blaga, ki ga uvažamo iz inozemstva. Na konferenci so bila zastopana razna ministrstva itd. Po končanem posvetovanju je bila sprejeta resolucija, ki priporoča uporabo domače konoplje.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2275.55—2280.89, Curih 1096.65—1099.96, Dunaj 792.87 do 795.27, London 278.94—274.76, Newyork 5636.74—5658.74, Pariz 221.19—221.85, Praha 167.

Prvi korak k reorganizaciji SPD

Izredni občni zbor SPD – Dr. Josip Pretnar novi predsednik, dr. F. Tominšek častni predsednik

Ljubljana, 17. julija.

Po dolgem času smo v Ljubljani zopet loživeli volitve z vsem spremstvom agitacije, razburjanja in tekanja po mestu. Celo v časopisih smo čitali nekaj kandidatur. Sto je pa za prav resno stvar, saj so se pri volitvah merili ustanovitelji SPD in nova generacija, ki je krenila na modernejša pota alpinizma.

Velika dvorana Mestnega doma je bila polna vrvenja in žumorja ter razgretih glav, vodje strank so pa stali pod podijem v kotu in se posvetovali za boj. Udeležba je bila izredno velika, saj se je zbral v dvorani nad 400 članov. Ob vratih, kjer je bila mizica, ob kateri je poslovala kontrolna komisija legitimacij in razdeljevala glasovnice, je bila največja gneča, ker komisija ni pustila nobenega brez pravilne legitimacije v dvorano. Navideč temu, da so bili člani SPD opozorjeni v listih, še večkrat pa osebno, naj ne pozabijo legitimacijo, se jih je moralo mnogo vrnili domov, med njimi celo ugleden duševni vodja dosedanja opozicije.

Otvoritev občnega zabora

Malo po 20. je podpredsednik g. Makso Hrovatin otvoril izredni občni zbor, ugotovil sklepnost in imenoval za zapisnikarja g. Hudnika, za overovatelje zapisnika pa inspektorja g. Westra in g. Milana Khamo. Nato je pa izpregovoril o blivem predsedniku g. dr. Josipu Tominšku, ki je nad 20 let stal na čelu društva in vedno z najboljšimi svojimi silami deloval v njegovo korist. Njegovo delo v prejšnjih letih je bilo za naše planinstvo velikega pomena in upanje je, da se vsi navzoči strinjajo s tem, da občni zbor zaslužnemu predsedniku izreče zahvalo. Govor je prekinil aplavz in pa g. dr. Jože Rus, ki je zahteval besedo ter predlagal, naj se Triglavski dom na Kredarici imenuje Tominškov dom. Predsednik je nadaljeval svoj govor in objavil dnevni red občnega zabora, namreč volitev predsednika, volitev odbornikovega namestnika določitev prispevkov za centralno upravo, razgovor o spremembah društvenih pravil in raznotenosti.

Govor dr. Brileja

Po pavzi se je oglasil k besedi g. dr. Brilej, češ da stoji zborovalci pred težko nalogo, ker so razmere pri sedanjih volitvah drugačne, kakor so bile prej. Ne gre za osebe, temveč za načela moderne alpinizma in za smernice, ki naj bi jih zastopal novi predsednik. Že več let se borita med seboj dve strugi in ni sprave med njima, ker gre za principe. Dosedanje vodilno skupino, njena dela in načela, ki jih je zastopal bivši predsednik dr. Tominšek, pozname vsi. — Druga, mlađa struja, ki stremi za modernim alpinizmom, je pa tudi močna ter po sili in vplivu hitro narašča. Tvorijo mlajša generacija in njej se se pridružili tudi uvidelni starejši člani SPD. Z vsem povdankom ponavljam, da naši strugi ne gre za osebe, temveč edino le za načela moderne alpinistične gibanja, kakor se izvaja v inozemstvu. Pri nas se pa ta načela še niso mogla uveljaviti zaradi razmer v društvu. Prisluhujem od naših idejnih nasprotov, da poznamo literaturo moderne alpinistične gibanja v inozemstvu in načela, ki jih je v svojem velikem delu pri nas utemeljil g. dr. Henrik Tuma. Priznamo se k tem načelom in ne bomo odjenjali, dokler ne prodru popolnoma. V društvu so bili ta načela že večkrat tudi sprejeta, zato so že znana in tudi priznana, a izvajala se na žalost niso. Glavne naloge našega stremljenja so zimska alpinistika, spremembu slabih pravil, reorganizacija društva, delo na kulturnem polju in zdrava gospodarska politika. Gre za sistem, načela in smernice.

Ko je govornik v daljših izvajanjih opozarjal še na vse sposobnosti in široko obzorje kandidata tako zvane opozicije g. dr. Josipa Pretnarja, tajnika Zbornice TOI, ki je tudi uspešen agitator, je zadaneto po dvorani navdušeno ploskanje.

Prispevek podružnic

Po odobravanju, ki je sledilo govoru, je predsednik zborovanja imenoval za skrutinatorja g. dr. Vrtačnika in dr. Tominško, ki so se pa proti njima oglasili protest, češ da skrutinatorji ne smejo biti člani odbora. Zato je g. Hrovatin imenoval g. dr. Orla in dr. Mraka. Da se pospeši volitev, je g. Hrovatin imenoval za skrutinatore še g. Bukovca in g. Rudolfa Badiuro.

Ker se je videlo, da se bo volitev zavlekla, se je po kratki, a zelo živahnji debati nadaljevalo z zborovanjem s tretjo točko dnevnega reda. Po statističnih podatkih naj bi se prispevek članov podružnic osrednjemu odboru zvišal na Dn 750, odbor je pa mnenja, da ima ta predlog sicer stvarno oporo, vendar se je pa odločil predlagati na prihodnji skupščini le 5 Dn.

V temeljitem govoru je knjigovodja g. Cesare poročal, kako je prišel odbor na podlagi statistike do 7,50 Dn, vendar bi bil pa ta prispevek previšek, ker je osrednje društvo močnejše in je tako prisiljeno izkoristiti več, kakor male podružnice. Zato predlagal odbor soglasno 5 Dn, nekaj tisočakov, ki bi jih primanjkovalo, naj bi utrdil osrednji odbor, da tako podružnicam pokaže svojo dobro vojo in se izogne očitkom, da jih izkoristi. Po vprašanju inspektorja g. Westra, če je ta sklep veljavven za tekoče ali naslednje leto in pojasnil predsednika, da velja zvišanje prispevka še po potrditvi glavnega skupščine.

za prihodnje leto, je bil predlog odbora sprejet.

Razgovor o izpremembi pravil

Glede sprememb društvenih pravil je odbor sprejet dva predloga in sicer predlog g. dr. Mraka in tovaršev, da nastanejo iz sedanjega SPD pianinske zadruge s centralo v SPD, nova zadruga v Ljubljani bi pa prevzela premoženje dosedanja osrednjega društva. — Predlog podružnic je prvenstveno podoben in zahteva, da se ustanove povsod podružnice, torej tudi v Ljubljani, nad njimi naj bo pa centrala. Del premoženja bi dobile podružnice. Ker so zborovalci po dolgotrajni debati uvideli, da je za sklepanje o tem predlogu potrebna daljša debata, so na predlog g. dr. Pretnarja sklenili, naj se v ta namen voli poseben redakcijski odbor, ki naj te osnutke preštudira in redigira, sklepe pa izroči odboru, da jih predloži skupščini v

Novi predsednik SPD
dr. J. Pretnar

odobrene. Predlagatelj je priporočil v redakcijski odbor gg. Mikarja, Hrovatina, dr. Vrtačnika, Janka Ravnika, dr. Brileja, dr. Vovka, dr. Mraka, dr. Tuma, Rudoča Badiuro, inspektorja Westra, Cesarija, Vilharja, Ogrina ml. in dr. Pretnaria. Po potrebi naj se pa kooptirajo še drugi gospodje, za kar naj občni zbor pooblasti odbor. K besedi se je oglasil dr. Tominšek mlajši z vprašanjem, če je izprememba splet potrebna, če da smo sedaj in gospodar, po izpremembi pa lahko pianejo podružnice po premoženju, čeprav smo še zgradili mi. Tudi ima govornik posmekte proti odboru, če da naj v njem odločajo člani samo SPD, ne pa tudi člani konkurenčnih društev, kakor n. p. dr. Tuma, ki je duševni vodja Skalec.

Stališče podružnic

Po živahnih ugovorih je izjavil nadzornik SPD g. sodni svetnik dr. Senjur iz Maribora, da pozdravlja zvišanje prispevkov podružnic in izpremembo pravil. Podružnice so že vodile boj za izpremembo, a so odjemale, da so ohranile celoto. Zato so pristale na marsikak kompromis, kar se je naševalo na dr. Tominško. Povzdravila, da je tudi opozicija za izpremembo, če bodimo vsi enaki s centralo nad nami. Pravila so sicer zelo širokogrudna, da bo prišlo tudi mnogo tujerodjev v društvo. Kar se tiče koč, se člani podružnic ne bomo držali trdovrata svojih zahtev in kar je Ljubljana zgradila, nai tudi obdrži, pač pa bo treba govoriti o kočah, ki jih je Ljubljana dobila po prevratu. Zlasti je pa treba delavnim podružnicam na Gorjanskem dati koče vsaj v upravo. Redakcijski odbor bo s člani podružnic se naravnih v preobsežno telo, zato naj se izbere iz njega ožja eksekutiva in sklice nato izredna skupščina.

Planine so povsod lepe

Prof. Janko Ravnik je protestiral proti napadu dr. Tominškega mlajšega na člane društva, ki so obenem člani kluba Skalec in »Društva prijateljev prirode«. V globokem govoru je pa branil »Društvo prijateljev prirode« proti napadom dr. Tominškega ml. g. Stukelj, češ da bo novi odbor SPD imel nalog, da uredi tudi razmerje s tem društvom, ki ima v nači banovini 3000 članov in mu je dosedel SPD naga jalo, da »Društvo prijateljev prirode« ni bilo sprejet v savez planinarskih društev. Prijatelji prirode so internacionalno delavsko društvo s 400 kočami, kjer imajo tudi člani SPD vse ugodnost. Prijatelji prirode nočemo odločevati v SPD, ker smo mednarodni in nismo plemenski, planine so pa povsod lepe. Pač pa zahteva, naj bo novi odbor pravilen in lojalen, da bomo dobro sosedje, saj ima tudi delavstvo pravico občudovati lepoto in ljubljanje planine ter ne oviračte načega razmaha.

Volitev predsednika

Ko se je poleg aplavza, je ravnatelj g. Rasto Pustoslemec dokazal potrebo izpremembe pravil še s samim dejstvom, da ima vsak član podružnice glasovati na občnem zboru osrednjega društva, člani osrednjega društva pa nima nobenih pravic v podružnicah. Imamo torej dvojne vrste članov, kar je v največjo škodo društva. Po tem prepridavalnem dokazu je bil predlog o redakcijskem odboru sprejet z ogromno večino in skrutinator g. dr. Mrak je razglasil rezultat volitev.

Odeleni je bilo 482 glasov, od katerih jih je dobil g. dr. Pretnar 297, (dolgotrajne ovacijske dr. Pretnarju). G. Mikar je dobil

126 glasov, po en glas pa gg. dr. Oblak, dr. Vrtačnik, dr. Tuma in g. Hrevatin, pravzaprav pa bili 4 glasovniki, neveljavna pa ena, ker na njej napisanega imena ni v članskem seznamu. Po tem rezultatu je dobil novi predsednik 69% vseh oddanih glasov, njegov pretkandidat pa 29%.

Profesor Mikar se je zahvalil svojim somišljencem za glasove in se branil pred izrečenih očitanj, češ da je branil vodilnega predsednika, saj se skoraj nikdar ni oglasil, vendar je pa ponosen, da se je zavzemal za dr. Tominško, ki je pod njegovim vodstvom zraslo malo SPD v veliko organizacijo, — kako bo pa vprašanje.

Programatičen govor novega predsednika

Novi predsednik SPD g. dr. Pretnar je stopil na oder in po dolgotrajnih pričrnikih pričel svoj govor. Zahvalil se je volilcem, ker je za njih število garancija zavzpanga in podpora, ki jo bo rabil pri težkem delu za napredek društva in slovenskega planinstva. Upiral se je kandidaturi, a pristaši novih smernic so ga postavili na to odgovorno mesto v borci za moderne alpinistiko so dobili danes z njego izvolitvijo zadoščenje. Nikdar niso nameravali napadati g. dr. Tominško, osobno in da dokažejo, kako visoko ga cenijo, ker je v društvu dovolil toliko let in ga dvignil, zato predlaga, da g. dr. Tominško za njegove velike zaslužne izvoli občni zbor za častnega člana.

Predlog novega predsednika SPD, ki pomeni konec boja, spravo in zapet pot pod k novemu delu in napredku društva, je bil sprejet z viharnim odobravanjem, včasih včasih zavzpalom in vzklikanjem. Ko se je aplavz poleg, je predsednik dr. Pretnar nadaljeval:

»Ta izvolitev g. dr. Tominškega za častnega člana naj bo primeren konec dolge borbe, da stopimo k delu brez zamere in oseteve ter gremo skupaj k težkim nalogam. Pri tem važnem koraku se pa moramo spomniti Nj. Vel. kralja (zborovalci vstanejo) ter predlagam, da se mu odpodje v danostna brzovajka ter pozdravni telegrami predsedniku vlade generalu Živkovču, ministru trgovine kot resornemu ministru in banu g. dr. Marušiču. Med odobravanjem je pa po dvorani zadonel vsklik: »Ter ministru železnici zaradi polovične vožnje!« Po aplavzu je predsednik konstatiral sprejem predlogov ter nadaljeval, da moramo iti na težko skupno delo še tesneje roko v roki s podružnicami, če hočemo doseči cilje programa. Najtežja je reorganizacija in pogoj za njo je izprememba pravil. A resna volja bo kmalu pripeljala do zadovoljivih pravil, ki naj razredereta sožitju v društvu škodljivim začinkam, ker so osrednji odbor in podružnice zvezane tako, da ne moremo hoditi skupaj in ne naranči. Zlasti važna so pa tudi vprašanja zimske alpinistike ter ureditev zimskih zavetišč, ker na mnogih ni niti dvojnih oken in pa markacij v snegu, na danele vprašanja potov in njih markacij; zlasti važen je pa zakon o zaščiti prirode naših najkrasnejših gorskih predelov, predvsem naše flore, ki bo brez strogega zakona izginila. (Odobravanje.) Mnogo več posornosti moramo posvetiti tujskemu prometu in pa zvezam na železnični ter avtobusni progah. Urediti bo treba zavetnice in napraviti vrednica, zbrati pa moramo tudi planinski muzej ter posvetiti največjo pažajo kulturnemu in znanstvenemu delu, letopisu in na »Planinskemu Vestniku«, ki se ga raje ne dočakam. Pereča vprašanje so tudi knjižničarji in čitalnice, posebno pa red v kočah in na njih administracija, ki je unikum naših razmer, ko morajo odborniki sami nositi vedenje razgledevanja, se pogajati za vino itd., mesto, da bi vrlili važnejše posle. Za reditev vseh teh vprašanj je treba več delavnih organov, t. j. odsekov, kakor gradbeni odsek, ker so mnoge koče v slabem stanju in se grade le preved brez sistema. Prepotrebno je agilno udejstvovanje administrativnega in gospodarsko-finančnega odseka, prav tako kakor literarno znanstvenega alpinističnega, zimsko-alpinističnega ter foto-amaterskega odseka. Delo, ki nas čaka, je ogromno in se ne da več odlagati, izvršiti pa le, če se bo delalo sklopno in s zdržanimi močmi.«

Volitev namestnika odbornika

Po živahnem odobravanju je predsednik odredil volitev namestnika odbornika in je bil po krajši debati o pravilih in vzklikom izvoljen na predlog g. dr. Mraka g. dr. Brilej. Pri razmerostih je g. dr. Rus v daljšem počitno sasnovanem govoru utemeljil svoj predlog, naj se koča na Kredarici imenuje Tominškov dom. Ko je g. dr. Mrak pobil predlog, češ da je predsednik še dobil svoje zadoščenje, prekrčevanje koč bo pa zlasti zaradi imen za semijevitih dovedlo do največje zmede, in ko je v enakem smislu govoril še g. Ogrin st. ter je predsednik dr. Pretnar konstatiral, da pred takim imenovanjem že sam takt zahteva, vprašati počaščenca, je bil predlog dr. Russ odklonjen.

G. dr. Brilej je predlagal, naj bi bile skupščine v novembру, g. Cesar pa, naj bi bile sploh tedaj, ko ni sezone, a predsednik je ugotovil, da je za ta predlog treba izpremeniti pravila, kar bo odbor tudi skušal storiti. Zahvalil se je še za udeležbo ter ob 22. zaključil občni zbor. Udeleženci so se mirno razdelili kot najboljši prijatelji s trdno voljo posvetiti vse svoje moči idealom SPD.

Pred likvidacijo agrarne reforme v dravski banovini

Ustanavljanje pašniških in gozdnih zadrug — Važno za vse agrarne interese

Zveza slovenskih agrarnih interesentov je poslala na vse zaupnike tam, kjer leži veleposestniški gozdovi, ki prihajajo v poštev za razdelitev po § 24 zakona o likvidaciji agrarne reforme, pravila in tiskovine za ustanovitev pašniških in gozdnih zadrug. Pozivamo vse agrarne interese, da pristopijo nemudoma k ustanovitvi, kjer še niso, in da se ravnajo natančno po naših navodilih. Naj vas to nič ne moti, če vlagajo tudi občne prošnje za gozdove. Kajti tudi one so lahko prosilki za svoje potrebe in so po zakonu enakopravni subjekti kakor pašniške in gozdne zadruge. Agrarni interesi pa morajo v svojo zadrugo.

Določba § 24 sedanjega zakona o likvidaciji agrarne reforme ni v bistvu nič druga, kakor je določba, ki jo določa zakon o nakazovanju kuriva in stavbnega lesa v veleposestniških gozdovih interesentom agrarne reforme v Sloveniji iz 1. 1922. Uradni list 123. od 29. novembra 1922. § 1. tega zakona odreja, da imajo prav-

ponovniški gozdovi, kjer so nekateri gozdni predeli pogoreli prav do tal. Vests o požaru nad Savo je privila tudi prece Litjanov z županom g. Lebingerjem in sreškim šumarjem g. Burnikom. Obra sta spoznali s gasilci odredila, da imajo vsi prebivalci iz Save in okolice oditi na gasenje gozdnega požara, kar je večina v pravem razumevanju nevarnosti tudi storila. Nekateri trnoglavlci se pa se na ukazile upri, za kar bodo imeli opraviti z oblastom. Zdržanemu naporu se je posrečilo, da so v nekaj urah požar pogasili. Ba je pogorelo ca 40–50 ha gozdova.

Sava pri Litiji, 16. julija.

Pred dnevi

Zane Grey:

73

Skrivnostni jezdec

Roman.

— Tristo vragov, kdo pa je ta možak? — je zakričal bandit. — To ni bilo njegovim pajdašem namenjeno vprašanje, to bi bilo prav tako lahko na štiri stene naslovljeno vprašanje; bilo je srdito vprašanje, namenjeno počasi probujajočemu se, mučnemu spominu, obenem pa plaho prizadevanje utajiti nekaj neprijetnega.

— To je Wade, se je oglasil Bellounds. — To je dober prijatelj Wilsa Moora. Lovec, o katerem sem vam že pravil; če zimo je delal pri mojem ocetu.

— Wade, Kaj? Saj niste nikoli omenili tega imena. — Pa vendar ni — pa vendar ni...

— Da, da, Cap, — se je oglasil Wade. — To je stari džeko, ki je vam pred mnogimi leti pokvaril krinko.

— Wade! — je vzviknil Folsom ves iz sebe od groze. Prebledel je ko zid. Nehota se je iztegnila njegova desnica po revolverju, pa je na pol poti obstala.

— Pazite, Cap! — ga je posvaril Wade. — Bila bi velika škoda, če bi ne mogel malo pokramljati z vami... Obrnite se in pozdravite starega tovariša iz davnih časov.

Folsom se je obrnil, kot da ga je zgrabila nemagljiva roka.

— Gromska strela... Wade! — je vzviknil. Njegov glas, njegove plamteče oči so pričale, da je zaslutil nekaj groznega, neizognibnega — morda bližajoča se smrt. Toda Smith ni bil strahopeten. Kljub povetu, ki ga je bil izrekel lovec z revolverskim rokom, je segel Folsom zopet nazaj, pograbil karte in jih vrgel Belloundsu v obraz. Potem je pa začel strahovito prekljnjati.

— Čujte, vi razvajeni pankert bogata farmarja. Zakaj mi pa niste povedali, da je ta lovec Wade?

— Saj sem vam povedal, — je zakričal Bellounds plamečih oči.

— Lažete! Kaj mislite, da bi bil njegovo ime kar tebi nič meni nič prešlis?

— To ime mi je šlo preveč na živce, da bi ga še izgovarjal, — je odgovoril Bellounds hripcavo.

— Ha-ha-ha! — se je zakrohotal bandit. — Na živce vam je šlo? Menda mislite, da je to komično. O, če bi vedeli, kolikom ljudem je šlo to ime na živce — in več kot na živce! — bi se vam ne bilo zdelo več takoj prokleti komično.

— Kaj pa hočete s tem pritlikavim, krivonogim, vslivljivim postopcem — mož z ženskim glasom — slab kuhar, mazač, kravji pastir in kdo ve kaj še vse.

— Ta »kaj se vse« boste že še spo-

znali... Wade, ali ste se res že tako postarali, da dovolite temu ščenetu tako dolgo...

— Njegovo bevskanje me zabava in rad bi, da bi se vi vsi zabavali ob najnižem pomenu. Če me nameče ne prisiliti nastopiti energične proti vam, vam povem marsikaj zanimivega o tem Jacku-Neotesancu... Ali hočete sedeti mirno in poslušati me — obenem pa jamčiti za svoja tovariša?

— Za nikogar ne jamčim, Wade. Kolikor pa morem presoditi položaj, nista moja tovariša nič kaj navdušena za preprič, — je odgovoril Folsom in pokazal zaničljivo na svoja spremljevalca.

Rdečebračec, mož visoke postave in koščenega obraza, zlobnih, pretečih pogledov, je dejal: — Čuj, Smith, ali sam vrag vedi, kako se glasi tvoje pravo ime — ali praviš igra temu, kar tu igramo?

— Menda bo že tako. In če spraviš pod streho le najmanjši trik, boš lahko govoril o prokleti sreči, — je zamrmral Folsom.

Drugi bandit je molčal. Bil je nizke postave, rjave kože, črnih oči in gladkih las, očividno belokoszec z mehiško krvjo. Nepremično je sedel in napetovljal vsako besedico.

— Jack-Neotesanec, vaši novi pajdaši so podli tatovi in eden med njimi še nekoliko večji falot, kar bi lahko dokazal, — je dejal Wade. — Toda v primerti z vami so to samo poštenjaki.

Bellounds se je zaničljivo zarežal, toda ošaben ni bil več. Polagoma se je začel zavedati kocljivega položaja.

— Kaj me briga vaše prazno besedjenje? — je zamrmral topo.

— Prokleti vas bo brigalo, če tem banditom povem, kako ste jih nalagali.

Bellounds je poskočil kot volk v pasti; še preden je pa vstal, mu je spodrnil. Bandit na desni ga je nameč sunil in omahnil je nazaj na steno.

— Oho, prijateljček moj, oglejte si tole! — je vzviknil Wade in sprrazil samokres. Krogla je udarila v bruno. Spotoma se je bila pa dotaknila Belloundsovega uhlja tako, da je začel krvaveti. Bellounds je zadrltel in prebledel ko zid. V hipu ga je bila obšla groza — strahoten, primitiven smrten strah.

Folsom se je zaničljivo nasmehnil.

— Čujte, Jack-Neotesanec, nikar ne mislite, da je meril moj stari prijatelj Wade v vašo glavo.

Tedaj sta tudi druga dva bandita spoznala, da je gospodar položaja mož, ki ni v nobenem pogledu navaden človek.

— Ali ste vedeli, Cap, da dolži Jack-Neotesanec mojega prijatelja Wilsa Moora, da je kradel živino, ki ste jo vi prodajali? — je vprašal Wade.

— Kakšno živino pa mislite? — je vprašal bandit, kot da ni slišal.

— Živino, ki jo je kradel Jack-Neotesanec svojemu očetu in jo prodajal vam.

— Ta »kaj se vse« boste že še spo-

znali... Wade, ali ste se res že tako postarali, da dovolite temu ščenetu tako dolgo...

— Njegovo bevskanje me zabava in rad bi, da bi se vi vsi zabavali ob najnižem pomenu. Če me nameče ne prisiliti energične proti vam, vam povem marsikaj zanimivega o tem Jacku-Neotesancu... Ali hočete sedeti mirno in poslušati me — obenem pa jamčiti za svoja tovariša?

— Za nikogar ne jamčim, Wade. Kolikor pa morem presoditi položaj, nista moja tovariša nič kaj navdušena za preprič, — je odgovoril Folsom in pokazal zaničljivo na svoja spremljivalca.

Rdečebračec, mož visoke postave in koščenega obraza, zlobnih, pretečih pogledov, je dejal: — Čuj, Smith, ali sam vrag vedi, kako se glasi tvoje pravo ime — ali praviš igra temu, kar tu igramo?

— Menda bo že tako. In če spraviš pod streho le najmanjši trik, boš lahko govoril o prokleti sreči, — je zamrmral Folsom.

Drugi bandit je molčal. Bil je nizke postave, rjave kože, črnih oči in gladkih las, očividno belokoszec z mehiško krvjo. Nepremično je sedel in napetovljal vsako besedico.

— Jack-Neotesanec, vaši novi pajdaši so podli tatovi in eden med njimi še nekoliko večji falot, kar bi lahko dokazal, — je dejal Wade. — Toda v primerti z vami so to samo poštenjaki.

Bellounds se je zaničljivo zarežal, toda ošaben ni bil več. Polagoma se je začel zavedati kocljivega položaja.

— Kaj me briga vaše prazno besedjenje? — je zamrmral topo.

— Prokleti vas bo brigalo, če tem banditom povem, kako ste jih nalagali.

Bellounds je poskočil kot volk v pasti; še preden je pa vstal, mu je spodrnil. Bandit na desni ga je nameč sunil in omahnil je nazaj na steno.

— Oho, prijateljček moj, oglejte si tole! — je vzviknil Wade in sprrazil samokres. Krogla je udarila v bruno. Spotoma se je bila pa dotaknila Belloundsovega uhlja tako, da je začel krvaveti. Bellounds je zadrltel in prebledel ko zid. V hipu ga je bila obšla groza — strahoten, primitiven smrten strah.

Folsom se je zaničljivo nasmehnil.

— Čujte, Jack-Neotesanec, nikar ne mislite, da je meril moj stari prijatelj Wade v vašo glavo.

Tedaj sta tudi druga dva bandita spoznala, da je gospodar položaja mož, ki ni v nobenem pogledu navaden človek.

— Ali ste vedeli, Cap, da dolži Jack-Neotesanec mojega prijatelja Wilsa Moora, da je kradel živino, ki ste jo vi prodajali? — je vprašal Wade.

— Kakšno živino pa mislite? — je vprašal bandit, kot da ni slišal.

— Živino, ki jo je kradel Jack-Neotesanec svojemu očetu in jo prodajal vam.

— Ta »kaj se vse« boste že še spo-

40.000 kg dijamantov in 20 milijonov kg zlata

**Siromašen farmar našel največji dijamant na svetu —
Smaragdi izpodriva dijamante**

O dijamantih se mnogo piše, največ seveda o ukradenih. Angleški listi so nedavno poročali, da so našli v začetku marca v Transvaalu ogromen dijamant. Našla sta ga slučajno dva siromašnika in hipoma sta postala milijonarji. Srečna moža imata v Transvaalu nekaj malo rodovitne zemlje, tako da sta se s svojima rodbinama komaj preživila. Da bi si nekoliko opomogel, se je napotil siromašen farmar v Johannesburg, kjer je hotel prodati svoj inventar in poiskati koga, ki bi bil pripravljen kupiti njegovo zemljo. Drugi farmar je pa ostal doma in se je igral s svojim otrokom. Kar je opazil, da drži otrok v roki veliki blesteči kamenček.

Solnce je sijalo in kamenček je zarel v vseh barvah. Farmar ga je vzel otroku iz rok in hitel k sosedu vprašat, kaj bi uategnilo to biti. Sosed je izkušen mož in takoj je ponudil siromašnemu farmarju 1000 dolarjev za kamenček. Toda mož je slutil, da gre za dragulj velike vrednosti in takoj se je napotil v Johannesburg, da poišče svojega prijatelja in vpraša draguljarja, koliko je v resnicu vreden blesteči kamenček. Draguljar mu je povedal, da gre za pravi dijamant, ki fehta skoraj 200 karatov. Srečna farmara sta dijamant prodala in postal milijonarji. Ko ga obrusijo, bo dijamant še vedno večji od slovitega Kohinorja, ki tehta 106 ka-

ratov in krasi angleško kraljevsko zavladnico.

Vsi dijamanti na svetu tehtajo po mnenju strokovnjakov 40.000 kg in 34.000 kg dijamantov izvira iz Afrike. Zadnje čase so našli največ dijamantov v Transvaalu in v nemškem kraju Mwanzi v vzhodni Afriki. Diamanti so bili doma tudi v nemški jugozapadni Afriki, v belgijskem Kongu, Braziliji, v Indiji, angleški Gvineji, na Bornelu in v Avstraliji. Smaragdov so našli največ v Kolumbiji. Cene smaragdov so od predvojnih časov zelo poskocile in še zdaj ne padajo, ker so ti dragulji lepši in bolj priljubljeni kot dijamanti.

Zato je dijamantov vedno več in dijamantni sindikat je bil prisiljen omestiti prodajo teh draguljev. Ko so našli nedavno pri reki Oranji bogata ležišča dijamantov, je dotično ozemlje brž kupliti sindikat in poskrbel, da tudi iz tega vira ne pride preveč dijamantov na svetovni trg. Pod britiskim sindikata pride letno na trg približno za polmiliardo Din dijamantov. To omogoči četudi najbolj podjetja, kjer dijamant je zelo pravilno.

V zvezi s tem so zanimivi tudi podatki o zlatu na svetu. Strokovnjaki menijo, da je na vsem svetu najmanj 20 milijonov kg zlata, če računamo vse zlato v kosi, ves zlati denar in pa vse zlato, ki ga imajo indijski maharadže.

bachu pripovedujejo, da je zasužil pri marsikater filmski družbi več, kakor zvezda, za katero je delal propagando.

Toda revolucija v Urugvaju ni bila edino njegovo dečko. Nekoč bi moral delati reklamo za Tarzanov film. Ker je hotel napraviti temo o premočni človeku nad živalj za predmet dnevnih razgovorov, je izpustil v velikem newyorskem hotelu leva, ki ga je krotilec zopet uvel. Drugič bi bil moral delati reklamo za film »Devica iz Stambula«. V listih je razširil vest o ugrabljeni šejkovi hčerkki in ko se je o tem mnogo pisalo, je pripomnil, da bodo ljudje videli konec te romantične zgodbe v filmu »Devica iz Stambula«.

Stroga služninja.

— Imate otroke?
— Ne.
— Imate psa, kanarčka ali mačko?
— Tudi ne.
— Klavir, gramofon, radio?
— Tudi ne. Pač pa imam nalinovo pero, ki nekoliko škrplje, kadar pišem. Vas to ne bo motilo, gospodična?

Raj kuharic

Pri nas imamo priznane dobre kuharice, ki jih imajo povsed radi, saj najdete slovensko kuharico celo v švicarskih hotelih in penzionih. Toda za naše kuharice se prijatelji dobro kuhnje še daleč ne potegujejo tako, kakor Angleži za svoje. V Angliji imajo ijdije s služinčadjo sploh več skrb, kakor drugod po svetu. Tam je problem služinčadi zelo težaven, služinčad se ceni mnogo bolj, kakor pri nas. Da je to res, nam dokazujejo oglasi v angleških novinah.

Tako čitamo v nekem angleškem listu: Išče se kuharica. Imamo že sobrico in lakajo. Robina šteje samo ova člana. Peč je patentna. V vseh sobah je tekoča voda, stanovanje brez plina. Ponudbe pod... V nekem drugem listu čitamo zopet oglas, da se išče kuharica. Ponujajo ji dobro mesto v manjši rodbini, stanovanje v vili četr ure hoda od Londona. Mesto je pripravno za gospodično, ki rada malo dela in ima dobro voljo streči skromni rodbini. Prednost imajo dobre kuharice, služba pa ni primerena za klepetanje in za take, ki neprestano zavabljajo na gospodinjo, niti za kuharico, ki se radi prepriča v vrtnarjem. Plača je postransko vprašanje.

Srečni dediči

Sorodniki angleškega bankirja Aquilera, živeči na Češkoslovaškem, so se že dolgo potegovali za dedičino, ki jo je zapustil ta bogataš pred 130 leti in ki jo je doslej upravljala angleška vlada. Gre za premoženje, ki znaša v našem denarju nad 800 milijonov Din. Iz Budimpešte poročajo, da se je posrečilo pravnemu svetovalcu angleškega poslovništva dr. Rustem-Bamberger priporbiti to ogromno premoženje potomcem rodbine Aquilera. Člani rodbine žive deloma na Madžarskem, deloma pa na Moravskem. Gre za potomce bankirvega brata, ki se je naselil v drugi polovici 18. stoletja v Hodoninu kot najemnik posestva.

Bogati bankir Moses Rafael d'Aquilar, potomec španske židovske rodbine, je živel na Španskem, Holandskem in v Avstriji. Z Dunajem je odšel v Anglijo, kjer se je uspešno udejstvoval v bankarstvu. Umrl je leta 1800. v Londonu in zapustil okrog 4 milijone funтов šterlingov.

Med bogatašem in njegovo rodbino je pa vladalo tako sovraščvo, da se za dedičino splošni mlhči ne potegovali. Zato je angleška vlada prevzela ogromno bankirjevo premoženje v svojo upravo in ga upravljala, dokler se sorodniki niso začeli potegovati zani. V kratkem se bo vršilo v Piščanih rodbinsko posvetovanje na Madžarskem in na Moravskem živčnih potomcev bogatega bankirja, ki si bodo ogromno bogastvo po možnosti pravčno razdelili.

Lovske puške